

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» вобаста ба қабули диссертатсияи Раҷабзода Саодат Ҷамол дар мавзӯи «Системаи методии ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика)

Комиссия экспертии шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» оид ба диссертатсияи доктории Раҷабзода Саодат Ҷамол дар мавзӯи «Системаи методии ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) дар асоси қарори шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 аз 24.01.2026 протоколи №4 дар ҳайати 3 нафар тасдиқ шудааст:

1. **Сафаров Ҷумабой** – узви шуро, доктори илмҳои физика-математика аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) – раиси комиссия;
2. **Ҷӯразода Хайрулло Шароф** – доктори илмҳои физика ва математика аз рӯйи ихтисоси 01.04.07 – Физикаи ҳолатҳои конденсӣ – аъзои комиссия;
3. **Азимова Назира Самадовна** - узви шуро, доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.03 – Назария ва методикаи фанҳои математикӣ (таҳсилоти касбӣ) – аъзои комиссия.

Комиссияи экспертӣ таҳқиқоти диссертатсионии Раҷабзода С.Ҷ.-ро омӯхта, мавриди баррасӣ қарор дод. Комиссия ҳисоб мекунад, ки он кори баитмомрасидаи илмӣ-тахассусӣ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона ва дар сатҳи баланди илмӣ анҷом дода шудааст. Таҳқиқот ба ҳадафҳои

стратегии мамлакат роҷеъ ба мувофиқгардони натиҷаҳои илмҳои бунёди, дақиқ, техникӣ ва эксперименталӣ ба воқеияти объективӣ созгор буда, мушаххасан ба ташаккули маданияти педагогии муаллимони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият омӯзгорони ояндаи математика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст.

Таҳқиқоти мазкур ба барномаҳо ва ҳадафҳои стратегии мамлакат роҷеъ ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» мувофиқ мебошад ва бо мақсади расидан ба ҳадафҳои барномаи мазкур таълиф гардидааст.

Мавзӯ ва мазмуни диссертатсия ва автореферати он ба **самти ихтисоси шуруи диссертатсионӣ**, ки аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шудааст, мутобиқат мекунад.

Муҳтавои диссертатсия ба **шиносномаи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика)** мутобиқ буда, талаботи бандҳои дахлдори онро инъикос менамояд.

Иҷрои ҳадафҳои стратегии мамлакат ба он вобаста аст, ки қорҳои илмӣ анҷомёбанда дар қадом сатҳ ба ҳалли масъалаҳои муқбарами кишвар рағона меғарданд. Амалигардони ин ҳадафҳоро бе истифодаи усулҳои муосири илмӣ, бахусус муносибатҳои умумии илмӣ, усулҳои консептуалии педагогикаи муосир, барномасозии моделсозии математикӣ ва компютерӣ тасаввур қардан ғайриимкон аст. Дар ин робита мавзӯи тадқиқоти Раҷабзода С.Ҷ. ва натиҷаҳои илмӣ бадастовардаи ӯ фароғири масъалаҳои ташаккули маданияти педагогии муаллимони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият буда, дар рағанди ҳалли масъалаҳои омодакунии омӯзгорони ояндаи фанни математика қумак мерасонад. Дар заминаи рушд додани методикаи таълими математика дар

муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ метавон дар ҳалли масъалаҳои мазкур таъсир гузошт.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот аз муайян кардани моҳият ва мазмуни маданияти педагогӣ дар шароити таҳсилоти муосир; таҳлили мафҳуми муносибати босалоҳият дар сарчашмаҳои таърихӣ педагогӣ; асоснок намудани нақши муносибати босалоҳият дар ташаккули маданияти педагогии донишҷӯён дар раванди таҳсилоти мактаби олӣ; муайян кардани шароитҳои методологӣ ва назариявии сохтани системаи методии ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; таҳияи амсилаи ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; асоснок намудани хусусиятҳои татбиқи муносибати босалоҳият дар ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика; муайян кардани принципҳои дидактикии ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; тавсифи шароитҳои ташкилию педагогии ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; асоснок кардани сохтори системаи методии ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; таҳия намудани шакл, метод ва воситаҳои асосии ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият; муайян кардани нақши технологияҳои инноватсионӣ дар ташаккули маданияти педагогии омӯзгорони ояндаи математика тавассути муносибати босалоҳият иборат аст.

Натиҷаҳои таҳқиқотӣ докталаб дар 82 **интишороти муаллиф** инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 4 китоби дарсӣ, 2 монография, 7 васоит ва дастурҳои таълимию методӣ аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Шурои илмӣ-методии муассисаҳои таълимӣ тавсияшуда, 22 мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия

ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расида ва 47 адади дигарро мақолаҳои дар дигар нашрияҳо ба чоп расида, аз ҷумла дар нашрияҳои шомили пойгоҳи китобхонаи илмӣ электронии eLIBRARY.ru, маводи конференсияҳои илмӣ байналмилалӣ (РИНЦ) ва ҷумҳуриявӣ ташкил додаанд.

Натиҷаҳои мазкурро, ки бо эътимоди кофӣ муҳтавои тадқиқот ва мазмуни диссертатсияро инъикос мекунанд, дар рушди донишандӯзии донишҷӯён, завқмандии онҳо ба таҳсил, мустақилияти онҳо зимни ҳалли мисолу масъалаҳо ва корҳои амаливу КМРО аз математика босамар истифода бурдан мумкин аст.

Аз натиҷаҳои таҳқиқот ва **интишороти унвонҷӯ** маълум мегардад, ки **талаботи банди 35-** и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №267 аз 30.06.2021 бо тағйири иловаҳо аз 26.06.2023 №295) оид ба наشري натиҷаҳои асосии диссертатсия риоя гардидааст.

Эътимоднокии натиҷаҳои бадастомада бо таҳлили корҳои назариявӣ ва илмӣ-методӣ оид ба муаммои таҳқиқот муайян карда мешавад; интиҳоб ва татбиқи маҷмӯи мувофиқ; истифодаи методҳои оморӣ; тасдиқи фарзияи таҳқиқотӣ бо натиҷаҳои корҳои таҷрибавӣ, имконияти истифодаи муқарраротҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои дар таҳқиқоти диссертатсия ифодаёфта дар кори амалӣ оид ба ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият.

Зарурати татбиқ ва мубрамияти диссертатсия аз имкониятҳои тарбиявии таълими математика дар раванди ҳалли масъалаҳои мазмуни касбӣ дошта мебошад. Системаи масъалаҳои мазмуни касбӣ дошта, ки боиси омодагии донишҷӯён дар омӯзиши фанҳои касбӣ мегардад, мусоидат менамояд.

Дар диссертатсия **нуктаҳои** илмие ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, ки ба масъалаҳои соҳаи методикаи таълими математика дар омодакунии омӯзгорони ояндаи фанни математика маҳсуб меёбанд.

Дар диссертатсия ҳамаи адабиёти истифодашуда бо ишора ба муаллифон ва маъхазҳо тавассути иқтибосоварӣ ба расмӣ дароварда шуда, пурра риоя шудааст.

Диссертатсия аз бахшҳои «Муқаддима», «Тавсифи умумии кор», чор боб ва понздаҳ зербоб, хулосаҳои бобҳо, хулоса, «Рӯйхати адабиёт» ва «Феҳристи интишороти илмӣ довталаб» иборат аст.

Автореферати диссертатсия ва интишороти довталаб мазмуну муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос намуда дар асоси Дастурамали Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия ва автореферати диссертатсия омода гардидааст.

Натиҷаи умумии экспертизаи комиссияи экспертӣ

Мубрамии мавзӯи таҳқиқот, навгониҳои илмӣ, арзишҳои амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи доктории Раҷабзода Саодат Ҷамол дар мавзӯи «Системаи методии ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) қори таҳқиқотии мустақилона анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва мутобиқи ихтисос ва соҳаи илмӣ шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 омода гардидааст. Диссертатсияи мазкурро барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) ба ҳимоя қабул кардан мумкин аст.

Дар асоси банди 56 Низомномаи намунавӣ оид ба Шурои диссертатсионӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №267 аз 30.06.2021 бо тағйиру иловаҳо аз 26.06.2023 №295) комиссияи экспертӣ диссертатсияи Раҷабзода Саодат Ҷамолро дар мавзӯи «Системаи методии

ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) таҳлил ва муҳокима намуда, чунин қарор қабул кард.

Қарори комиссияи экспертӣ:

1. Мавзӯ ва мазмуни диссертатсияи Раҷабзода Саодат Ҷамол дар мавзӯи «Системаи методии ташаккули маданияти педагогии донишҷӯёни ихтисоси математика тавассути муносибати босалоҳият» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика) ба пуррагӣ ҷавобгӯи **шиносномаи ихтисоси 5.3.10 - Назария ва технологияи таҳсилоти касбӣ (5.3.10.1. - Назария ва технологияи таълими математика)** ва **соҳаи илмии** шурои диссертатсионии 6D.KOA-048- и назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» буда, дар асоси хулосаи комиссияи экспертӣ дар ҷаласаи шурои якдафъаинаи диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» ба ҳимоя тавсия дода шавад.

2. Пешниҳод мегардад, ки ба ҳайси муассисаи пешбари диссертатсия **Донишгоҳи миллии Тоҷикистон** таъин карда шавад.

3. Пешниҳод мегардад, ки ба ҳайси муқарризи расмӣ ба диссертатсияи мазкур муҳаққиқони зерини соҳа таъин карда шаванд:

Мирзозода Раҳмоналӣ Раҷаб - доктори илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи методикаи таълими математикаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни;

Назаров Аҳтам Пулотович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи технологияи рақамӣ ва амнияти киберии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Мухсинов Ёдгор Мирзоевич – доктори илмҳои физикаю математика, профессори кафедраи фанҳои риёзӣ ва табиатшиносии мусири Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон.

4. Пешниҳод мегардад, ки ба нашру панҷкунии автореферат ва инчунин барои дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» гузоштани эълон оид ба ҳимоя ва гузоштани матни диссертатсия ва автореферат иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:
доктори илмҳои илмҳои физика-
математика, профессор

Сафаров Ч.

Аъзои комиссияи эксперти:
доктори илмҳои физика-
математика, профессор

Чӯразода Х.Ш.

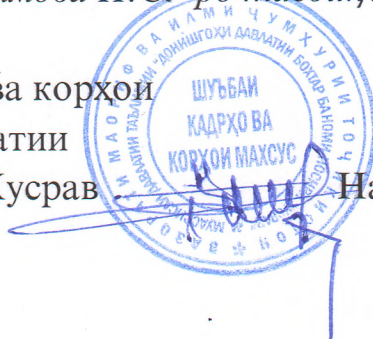
Аъзои комиссияи эксперти:
доктори илмҳои педагогӣ,
дотсент

Азимова Н.С.

Имзоҳои д.и.ф.-м., профессор Сафаров Ч., д.и.ф.-м., профессор Чӯразода Х.Ш. ва д.и.п., дотсент Азимова Н.С. -ро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав

Нажмидинов М.М.